

Łódź

XXXIV rok istnienia.

CENA NUMERU 25 gr.

Redakcja i Administ.

w ŁODZI

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-28

Konto P.K.O. 60594

Red. przyjmuje od 5-6

Art. listów anonimowych nie umieszcza się.

1930 r.

Numer dzisiejszy składa się z 10 stron

ROZWÓJ

Środa 1-go października

№ 271

WIĘZIENNE NASTROJE

Po aresztowaniu pos. Korfantego — Pełnomocnictwa uwięzionych. — Stan zdrowia ofiary bandytów umundurowanych.

Aresztowanie karykaturzysty Grusa

WARSZAWA, 30. 9.

WRAŻENIA NA ŚLĄSKU

Aresztowanie b. posła Korfantego wywołało na całym Śląsku olbrzymie poruszenie. Korfantowa odbiera dzień w dzień z całego Polski liczne telegramy i listy z wyrazami wdzięczności i otuchy.

Odbijają się również na Śląsku liczne protestacyjne. M. in. odbyło się tłumne zgromadzenie w rodzinnej miejscowości Wojciecha Korfantego Siemianowicach, na którym odwołano walkę z systemem sanacyjnym i ostatek w nadchodzących wyborach.

Obrony Wojciecha Korfantego, oprócz adw. Kuczyńskiego podjął się dziekan warszawskiej rady adwokackiej Jan Nowowski.

PEŁNOMOCTWA UWIEZIONYCH

Sprawa pełnomocnictw dla obrońców uwięzionych w Brześciu b. posłów, ciągle jeszcze nie jest całkowicie załatwiona.

Obroncy wręczyli już dnia 13 bm. prokuratorowi Michałowskiemu druki pełnomocnictw w celu przesłania ich do Brześcia, przedłożenia aresztowanym do podpisu i wrócenia obrońcom.

Dopiero wczoraj dwóch adwokatów pp. Smiarowski i Ujazdowski otrzymali od warszawskiej prokuratury podpisane blankiety pełnomocnictw b. posłów Liebermana, Bagińskiego, Kohuta i Sawickiego. Pełnomocnic-

stwa te były podpisane przez aresztowanych już dnia 18 września, zaś pismo prokuratury, datowane 28 września zostało doręczone obrońcom dnia 29 września.

Inni obrońcy jeszcze pełnomocnictw nie otrzymali.

SPRAWA Z PRZED 2 LAT

Jak donoszą do A. B. C. z Gniezna, dochođenje, jakie wszczął prokurator Sądu Okręgowego w Gnieźnie przeciwko b. posłowi Karolowi Wierczakowi, sekretarzowi generalnemu Stronnictwa Narodowego, dotyczy mowy wygłoszonej przez pos. Wierczaka w Gnieźnie... dwa lata temu.

Ciekawe jest wobec tego, dlaczego przypominano sobie o tem dopiero dzisiaj. Przecież — jeśli była podstawa — można było do chodzenie wytoczyć od razu i zażądać wydania posła przez sejm. Jeśli nie zrobiono tego to chyba nie było o co.

CHOROBA P. DĄBSKIEGO

Stan zdrowia b. pos. Jana Dąbskiego, który uległ silnemu pogorszeniu po napadzie na Żoliborzu, jest w dalszym ciągu bardzo ciężki. P. Dąbski musi przeważnie pozostać w łóżku. Choroba serca wzmaga się. Ponadto p. Dąbski cierpi na wielki ból w nodze, co mu uniemożliwia chodzenie nawet po pokoju. Poprawy dotąd niema, raczej pogorszenie. Nad chorym czuwa 2 lekarzy.

'ARESZTOWANIE P. GRUSA'

Wczoraj w Poznaniu aresztowany został karykaturzysta Kazimierz Grus, współpracownik „Polonii” i „Kurjera Poznańskiego”.

P. Grus zamieszczał ostatnio w tych piśmiech ciężkie karykatury antysanacyjne.

Na froncie wyborczym

DLACZEGO NIE DOSZŁO DO BLOKU

Decyzja PPS. CKW., zrywająca blok ze Stronnictwem Narodowym w Małopolsce Wschodniej rzekomo nie napotkała na sprzeciw wśród przewodców innych partyj Centrolewu.

Pewne niezadowolenie wywołała ta decyzja wśród działaczy Piasta z okręgów zainteresowanych, natomiast, jak opowiadają najenergiczniej stanowisko PPS. CKW. popierał działacze NPR. prawicy, którzy uważali się za pokrzywdzonych przy podziale mandatów z okręgów wyborczych Małopolski Wschodniej.

LISTA „CENTROLEWU”

PIOTRKÓW, 30.9. Lista Centrolewu w okręgu Piotrków — Brzeziny została definitywnie ustalona. Na pierwszym miejscu figuruje b. poseł Fijałkowski (Str. Chł.), na drugim Z. Zaręba (PPS.), na trzecim b. pos. dr. A. Próchnik; następne miejsce zarezerwowane jest dla członka Str. Chłopskiego.

TYMCZASEM ROZBICI

WARSZAWA, 30.9. Wobec rozbięcia się układów o utworzenie bloku ogólnie żydowskiego, należy się liczyć z powstaniem trzech większych i paru małych grup wyborczych żydowskich.

Większe znaczenie w wyborach będą miały: lista sjonistyczna, lista ortodoksów żydowskich i organizacja gospodarczych i Piastów Bundu.

Okoń chce kandydować?

Najodpowiedniejsza jest lista sanacyjna

WARSZAWA, 30.9. Przybył tu dobrze znany ks. Eugenjusz Okoń i podjął starania o uzyskanie mandatu. Jak słyhać, ks. Okoń

deszł do przekonania, że najlepszą drogą do uzyskania mandatu będzie dla niego wejść w porozumienie z BB.

Na hajdamackim froncie

Sabotaż w Mał. polsce Wsch. nie ustaje Metr. Szeptycki będzie interwenjował

WARSZAWA 30 9 Podpalenia na terenie Małopolski wschodniej nie ustają. Ostatnio dokonano szeregu podpałów w powiatach sokolskim (woj. lwowskie) i drohobyckim (woj. stanisławowskie), a szkody wyrządzone są bardzo znaczne. Między innymi np. w Rabczycach powiatu drohobyckiego spalono 24 sterty siana, stanowiące własność osadników polskich.

Konferencje u wojewody

W związku z tymi nowymi aktami sabotażu u wojewody tarnopolskiego odbyła się konferencja z udziałem szeregu działaczy ruskich. Konferencja ta trwała dwie godziny; wojewoda tarnopolski oświadczył na niej, że za moralnych sprawców akcji sabotażowej władze polskie uważać muszą ruską inteligencję która w wielu wypadkach nie tylko nie postrzy mywała wywrotowców lecz przeciwnie zachęcała ich nawet do występnej działalności. Jednocześnie oświadczone biorącym udział w konferencji rusinom, że na wypadek, gdyby sabotaż nie ustał, zarządzane będą jeszcze bardziej ostre środki w kierunku zlikwidowania akcji wywrotowej.

Do jakiego stopnia rozwinęła się wśród ruskich bandytów bezczelność i poczucie bez-

karności świadczą wypadki ostrzeliwania ułanów, które miały miejsce przy wkraczaniu oddziałów kawalerji na kwatery w dwu miejscach: we wsiach Stawczany i Baratów. W Stawczanach dano do ułanów cztery strzały: Zarządza natychmiast przez dowódcę szwadronu rewizja wykryła we wsi bardzo znaczną ilość karabinów i amunicji. W Baratowie dano szereg strzałów do żołnierzy o godz. 11 w nocy. W obu wypadkach władze dokonały aresztowań, przyczem sprawców strzelaniny odstawiono do więzienia we Lwowie.

Interwencja metr. Szeptyckiego

W związku akcją władz polskich w kierunku wytypowania bandytyzmu odleciał wczoraj ze Lwowa wielki protektor ruskiej iredenty, metropolita Szeptycki. Według pogłosek ma on zamiar interwenjować osobiście w Warszawie w związku z zamknięciem gimnazjum ruskich w Tarnopolu i Rohatynie oraz z poleceniem władz zupełnej likwidacji „Plasta” który, jak wiadomo, jest ruską organizacją harcerską. Wczoraj przed wieczorem metropolita Szeptycki wylądował na lotnisku warszawskiem.

Pod Zaleszczykami zastrzelony został uczeń 7 klasy, którego policja aresztowała za

udział w podpaleniu w powiecie borszowski. Aresztowany rzucił się na posterunkowca i chciał mu odebrać broń. Gdy później dwaj posterunkowcy odprowadzili go do Zaleszczyk młody zbrodniarz usiłował zbiec i w polu został zastrzelony.

CIĄNIENIE

LOTERJI PAŃSTWOWEJ

Dziś, w dziewiętnastym dniu ciągnięcia 5 klasy 21 polskiej loterii państwowej, główne wygrane padły na numery następujące:

Po 25.000 zł. na n-ry 23279 91210

20.000 zł. na nr. 40631

Po 3.000 zł. na n-ry 14575 55247 69288791 173144 173855

Po 2.000 zł. na n-ry 42341 59123 931110661 189143

Po 1.000 zł. na n-ry 5994 20082 47118 69171148 73341 126795 165950 169447 173144 1842188349 191105 195149 199898 203294

Po 600 zł. na n-ry 5170 14358 15603 15726196 42247 42527 59795 64633 69617 7172121 77382 85069 85689 86945 88559 90101016 101260 102832 113174 128989 13144986 156470 174282 199493 202328 208660.

O PRAWO OBRONY POS. KORFANTEGO

Starają się najwybitniejsi adwokaci

WARSZAWA, 30.9. Obrony p. posła Wojciecha Korfanteo podjął się poza adw. Kuczyńskim adw. Jan Nowodworski, dziekan warszawskiej rady adwokackiej. Obroncy p.

Korfanteo mają w dniu jutrzejszym wnieść skargę incydentalną do sądu okręgowego o zmianę środka zapobiegawczego, tj. aresztu.

Za pieniądze bolszewików

Został wybrany wśród nacjonalistów Hitler

PARYŻ 30 9 W „L'Ordre” ukazały się dziś sensacyjne dokumenty dostarczone przez Błosińskiego które dobitnie stwierdzają współpracę Hitlera z bolszewikami.

Dokumenty te przejęte zostały ze sprawozdania wysłanego do zagranicznego wydziału G.P.U. w Moskwie i noszą daty z maja i czerwca r. b.

Jeden z tych dokumentów to pokwitowanie Hitlera za otrzymane od agentów sowieckich pieniądze w ilości „200 sztuk”

Następnym dokumentem jest sprawozdanie delegatów sowieckich, Bartisa i Witoszica dotyczące wypłacenia Hitlerowi „200 sztuk”. Pieniądze te wręczył Hitlerowi wysłannik G. P.U. Tibor, zamieszkały w Moskwie, Twer-skaja 26.

Obaj delegaci w sprawozdaniu swem piszą, iż podczas wręczania Hitlerowi pieniędzy podsłuchiwali w drugim pokoju hotelowym Wychodzącego z pokoju osobnika widzieli dokładnie i poznali w nim Hitlera.

Wiążąc się z tem inny dokument: pismo Tibora do sowieckiej misji handlowej w Pradze. Załączając pokwitowanie „Adolfa” na otrzymanie „200 sztuk”. Tibor poleca kwotą tą obciążyć rachunek „Starego Wiktora”

Następne dokumenty dotyczą zaproszenia „Wielce Szanownego Pana Adolfa” na konferencję z przebiegu tej konferencji W konferencji tej uczestniczyło dwu agentów GPU i kilku narodowych socjalistów.

Jeden z Hitlerowców, Schneidehuber, oświadczył, iż Hitler potrzebuje na wybory 800 milionów marek, z tego 300 milionów uda się zebrać w Niemczech i Austrii, resztę zaś

winny dostarczyć Sowiety w ciągu 10 dni. Wzamin za co hitlerowcy przyrzekają bolszewikom ciche poparcie Sowieców, jako rządu Rosji.

Hitlerowcy zastrzegają sobie jednak, że w celu łudzenia opinii publicznej będą nadal pozornie zwalczać komunizm. Oświadczyli również gotowość popierania rządu robotniczego w Niemczech, pod warunkiem, że podniesie on hasło czystości rasy. Na konferencji tej omawiano również sprawę granicy polsko-niemieckiej i rozszerzenia tajnego układu niemiecko-sowieckiego z 1923 r.

Umowę, jaka po tej konferencji została zawarta, podpisał osobiście Hitler.

KRONIKA TELEGRAFICZNA

ZUCHWAŁY NAPAD NA ULICY

Wczoraj wieczorem dokonano w Gnieźnie napadu rabunkowego na buchalterkę firmy „Eksport bekonów” A. P. Kosteńską, która wracała z biura i odnosiła 16.000 zł. do dyrektora przedsiębiorstwa.

Nieznany osobnik powalił ją na ziemię i wydarł jej tekę z całą gotówką, poczem zbiegł.

ERWAWA STATYSTYKA G. P. U.

Liczba wyroków śmierci wydanych przez GPU, oraz przez sądy sowieckie w przeciągu 3 miesięcy r. b. wynosi 547. Liczba rozstrzelanych we wrześniu wynosi 100.

Większość rozstrzelanych skazano na

Ostrzeżenie.

Chcąc nabyć proszki od bólu głowy z „KOGUTKIEM” „Migreno-Nervosin” należy żądać takowych w oryginalnych opakowaniach Gaseckiego, znanych od lat 30. Przy zakupie proszków z „Kogutkiem”, „Migreno-Nervosin” zwracajcie uwagę na opakowanie i odrzucajcie wszystkie polecane proszki ludożące naszych podobne. Oryginalne opakowanie po 5 proszków — pudełko 75 grosz.

Osoby, dla których przyjmowanie proszku stanowi pewną trudność, mogą używać proszek „KOGUTEK” „MIGRENO-NERVOSIN” w formie tabletki. Opakowanie po 20 tabletek w pudełku. Cena na 1 zł 50 gr. — Zadać tabletek „Kogutek Migreno-Nervosin” w oryginalnym opakowaniu Gaseckiego.

śmierć za uprawianie działalności komunistycznej.

ZDOBYWCA WARSZAWY ZABALSAMOWANY

Zwłoki „zdobywcy Warszawy” ks. Leopolda Bawarskiego zostały zabalsamowane i brane w mundurowy feldmarszałka. W pogrzebie weźmie udział Hindenburg

Zbójcka psychika

Dziwna jest rzecz, jak natura ludzka jest zmienna: postaw człowieka, gdzie chcesz, umień go na najwyższe stanowisko, a on zawsze zachowa swoją naturę. Tymczasem my często ulegamy złudzeniu, że stanowisko zmienia ludzi, że „honorēs mutant mores“, że przyzwyczajają do obyczajów. Nie umiemy postępowania ludzi wszelkich zawodów, stanów, godności itd. podciągnąć pod wspólny mianownik człowieka z prawym charakterem, lub zbójca, wyłamującego się z pod praw, powszechnie uznanych. A przecież psychika zbójcy, czyhającego na zdobycz w gąszczu, i psychika osobnika, naginającego się do prawa dla swoich osobistych celów, ma to samo nastawienie wobec współobywateli; zmianie uległo jedynie stanowisko, pole działania i zmienili rodzaj broni. Jeden czatuje w lesie, drugi wśród tłumów, jeden używa rewolwera, lub pistoletu, drugi siły swych wpływów ze zajmowanego stanowiska, by nimi osaczyć opornych. W samej zaś „robocie“ obu nie spotykamy istotnej różnicy, celem zabiegów osobiste dobro, niekierowanie się prawem, nieuznanie prawa dla siebie i współobywateli, opieranie się tylko z siłą fizyczną. Stąd ich bezwzględność, gdy spotykają na swej drodze obywatela słabszego fizycznie, choć chronionego prawem, stąd samo odwoływanie się do prawa uznają za dowód słabości, stąd psotliwa chęć, by deptać to prawo dla samej przyjemności deptania, stąd do niezrozumienia przez nich istoty prawa itd., jako rzeczy sprzecznego z natury psychiki. Jak strumień górski, zdolny je występować z brzegów i niszczyć, wykazuje w tym kierunku wiele pomysłowości i skuteczności, lecz budować coś dla społeczeństwa już nie potrafią, nie uszanują bowiem praw, które oni sami wydali. Co prawda mogą okazać pewne uczucie i względy dla swych spółników, ową zbójcką „solidarność“, owo częste „wszyscy za jednego, jeden za wszystkich“, tak osobliwie przez nich pojmowane i stosowane.

O ile znamy bliżej z badań kryminalnych psychiczne objawy pospolitego zbójcy, o ile trudniej dostępna jest psychika zbójcy „legalnego“, który dorwał się do jakiegoś przełożenia, zdobył stanowisko społeczne. W czasy obecne, tak płodne w odkrycia i dowiadzenia wszelkiego rodzaju, przyniosły nam wiele nowego materiału.

Przedewszystkiem możemy oglądać całe państwo, gdzie zbójca pospolity stał się pospolitym, gdzie władze państwowe obsadziły wyłącznie żywioły zbójckie. To Rosja! Przecież tam wbrew woli całej ludności sprawuje garść bolszewików swe krwawe rządy, a rozstrzygającym czynnikiem pozostała nadal siła fizyczna, lub moralna, o ile zdoła zawiązać siłę fizyczną ludzkiego człowieka, czy ujętych obywateli. To nam nie ślepy przypadek, że zaczęto przewrót i zrobienia więźniów, że pierwsze dni przewrotu i wolności pojęto jako dni swobodnej zabawy. Nie, to było jedynie trafne odczucie przez lud ducha nowego prądu! To zbójckie instynkty, ujarzmione dotąd obawą kary, pomysłowy brak ręki sprawiedliwości, poszły za swoją naturą. Sposób przeprowadzenia wyłączenia wskazuje też na zbójcką tego rodzaju: niszczone wiele dóbr w ten sposób, że korzyści wzamian nie odniesiono żadnej, a odczucie tej przyjemności grabieży i ponieważ...

To obraz najjaskrawszy. Ciekawem byłoby tedy badanie objawów zbójckiej psychiki u zbójców „społecznych“. Jest bowiem rzeczą niewątpliwą, że w różnorodności różnych podziałów społeczeństwa, w różnorodności wszelkich klas, przybyłby najwyraźniej podział na ludzi prawego uczucia i zbójców, ludzi, którzy potrafią innym wyznaczyć i zabezpieczyć prawa, którymi sami cieszą się i ludzi, którzy nadużywają każdego stanowiska, by innym praw ująć, by wprowa-

dzić zamęt, ludzi ładu społecznego z prawa i ludzi mętu społecznego z nadużyć. Przeciw wadzić ten podział i naukowo opracować jest tem pożądane, iż zbójca, do swego zdążający do dobra, chętnie się narazi nawet, wybijając się przez to łatwo na czoło społeczeństwa i przy nosi — wielkie szkody. Człowiek zaś prawy trzyma się zdaleka od spraw społecznych i dopiero wielkie przejęcie się potrzebami ogółu, bohaterska miłość do społeczeństwa zdolne są pchnąć go do działania. Nie pamięta on wtedy o sobie, nie dla swej chwały działa i naraża się, lecz dla całości społeczeństwa, które umiłował, jest prawdziwie pożyteczny.

W praktyce idzie o to, by właśnie jak najwięcej wyszukać tych ludzi prawych, a dzielnych, bo oni to dopiero są mężami

opatrznościowcami dla społeczeństwa, oni zapewniają mu zdrowy rozwój, oni są podporą żywą prawa społecznego. Prawem stają się rzeczypospolite, ale prawo stoi takimi charakterami i nierządem znova upadają państwa, lecz nierząd stoi zbójckimi duszami!

Na podstawie więc tylu ostatnich doświadczeń możemy słusznie twierdzić, że niebezpieczny jest naprawdę zbójca pospolity, lecz nieporównanie szkodliwszym jest zbójca na stanowisku, wykręcić go zaś możemy łatwo, uwzględniając jego stosunek do praw osób trzecich: jeżeli używa prawa, jak zbójca rewolwera, to niemyślny to znak, że psychika ich obu ta sama. Szukajcie, a znalezionych umieście odpowiednio nazwać!

P. Kres.

NA UTRWALENIE NIEMCZYŹNY ZAGRANICĄ

Ile Niemcy wydają

Szeroko rozbudowana akcja nad utrwaleniem niemczyzny poza granicami Rzeszy cieszy się między innymi względami niemieckich władz państwowych, które śpieszą zawsze wydatnie z pomocą finansową i subsydją na wszelkie poczynania w tym kierunku na terenach, które w myśl wskazań oficjalnej polityki państwowej Rzeszy winny zawsze być uważane za „tymczasowo“ odłączone od organizmu państwowego Niemiec. W roku budżetowym 1929 sumy te przekraczały kwotę 17 milionów marek. Podziału dokonano w sposób następujący: przez kancelaryę Rzeszy przeszło 832 tys. marek, przez ministerstwo spraw zagranicznych 14,4 mil. marek oraz przez ministerstwo spraw wewnętrznych 2 mil. marek. Z kwoty 14,4 mil. rozdzielonych

przez ministerstwo spraw zagranicznych przypadło na popieranie akcji kulturalnej zagranicą 6 mil., z czego na samą robotę szkolną 4 mil. oraz na popieranie niemieckiej służby informacyjnej zagranicą 2,4 mil. marek. Kwota 2 mil. mk. idących przez ministerstwo spraw wewnętrznych, służyła na popieranie specjalnych prac, związanych z zagadnieniem niemczyzny zagranicą. Pruskie ministerstwo kultury przeznaczyło w r. 1929 na szkolnictwo niemieckie zagranicą 250 tys. marek. Świadczenia powyższe są w budżecie państwowym pozycjami jawnymi; jest więc rzeczą oczywistą, że akcja popierania niemczyzny zagranicą posiada jeszcze szereg innych dróg oddziaływania w formie pośredniego przekazywania funduszków.

Honory i zaszczyty dla pos. Korfantego

Za to, że Śląsk przyłączył do Polski

Sensacyjny „L. K. C.“ opisuje sposób przewiezienia pos. Korfantego do Brześciu. B. poseł Wojciech Korfanty tego samego dnia, w którym go aresztowano, przybył o godz. 9 wieczór do Brześcia nad Bugiem, przywieziony przez samochód wojewódzki. Kierunek podróży prowadził na Kielce, gdzie nastąpił posiłek z kanapkami i piwem.

Przed frontem twierdzy w Brześciu nad Bugiem oczekiwało na samochód dwóch żandarmerów wojskowych, którzy wkroczyli z obu stron na stopnie samochodu i towarzyszyli mu w czasie przejazdu przez mosty i dziedzińce przed budynek kancelarii.

Samochód zatrzymał się przed kancelar-

ją, gdzie przed budynkiem ustawiony był oddział wojskowych żandarmerów. P. Korfanty wysiadł z samochodu, zabrał swój kufer i udał się do kancelarii. Za nim kroczyło kilku żandarmerów. W kancelarii załatwiono wstępne formalności, w czasie których musiał p. Korfanty stać.

Odebrano mu wszystkie drobne przedmioty, jakie posiadał przy sobie, jak zegarek, szczyrtyk, krawatki i szelki. Po zakończeniu tych formalności wręczono mu menażkę, po czym odprowadzono do świeżo przygotowanej wybielonej celi. Narazie siedzi w niej sam p. Korfanty,

Gdy żona jest wściekłą sanatorką

MAŻ WOLI POPEŁNIC SAMOBÓJSTWO

Do jednego z lotnisk podwarszawskich na linii Otwocka, przybył wczoraj w odwieziny do bawiącej tam żony inżynier S. G.

Między małżeństwami istniały od dłuższego czasu nieporozumienia na tle różnic politycznych. Inż. S. G. był zwolennikiem jednego ze stronnictw opozycyjnych, jego zaś żona, dawna członkini Ligi Kobiet, żarliwą wyznawczynią sanacji. Na skutek ostatnich wypadków, doszło między małżonkami do wielkiego zaostrenia stosunków. Inż. S. G. katogorycznie domagał się od żony wycofania

się z wszelkiej działalności publicznej.

Wczoraj, przybywszy do niej, żądanie swe ponowili wobec bliskiego terminu powrotu żony do Warszawy. Wywiązała się gwałtowna sprzeczka, która jednak nie doprowadziła do żadnego wyniku.

W nocy inż. S. G. popełnił zamach samobójczy, zażywając preparat arszeniku w dużej dozie. Natychmiastowym zabiegom lekarskim udało się inżyniera S. G. utrzymać przy życiu, stan jego jest jednak ciężki

Proces o Puszcze Białowieską

Spadkobiercy oficera wojsk Napoleońskich hr. Tyszkiewicz przeciw Skarbowi Państwa

Największym procesem z kategorii spraw o zwrot majątków skonfiskowanych byłym po wstańcom przez rząd rosyjski jest proces wytoczony przez spadkobierców hr. Tadeusza Tyszkiewicza, przeciw skarbowi państwa o 23 tysiące hektarów puszczy Białowieskiej co przedstawia wartość około 50 milionów złotych.

Lasy te stanowiły t. zw. puszcę Swisłocką wchodzącą w skład dóbr Tadeusza Tyszkiewicza, posiadającego pozatem 30 folwarków i miasteczko Swisłocz.

Tadeusz Tyszkiewicz był postacią bardzo ciekawą. Rozpocząwszy karierę wojskową w 16 roku życia, jako szeregowiec wojsk polskich, w 4 lata potem jest rotmistrzem, a następnie bierze udział w powstaniu kościuszkowskim na czele ufundowanej przez się, ogromnym naówczas sumptem 150 tysięcy złotych, dywizji jazdy.

Ranny podczas oblężenia Pragi, której był obrońcą, przedarł się do Małopolski. Nie-

długo tam przebywał, gdyż na zew nadziei napoleońskich ruszył do Francji i tam zaciągnął się do polskich formacji. Bił się pod Napoleonem we wszystkich większych jego bataljach, a po pokoju w Tylży wrócił do Księstwa Warszawskiego w randze pułkownika. Otrzymał dowództwo drugiego pułku „Hulanów” bierze następnie w randze generała udział w moskiewskiej kampanji, zdobywając wszystkie francuskie odznaczenia. Odwrót armji napoleońskiej jest okresem najcięższych jego walk, gdyż powierzono mu osłonę tyłów. Pod Medyną zostaje osaczony przez kozaków i skłóty lancami, Nawpół żywy dostaje się do niewoli moskiewskiej i przebywa w niej do 1814 roku. Po upadku Napoleona osiada w swej rodzinnej Swisłoczy, biorąc czynny udział w życiu publicznym.

Rok 1831 zastaje generała Tyszkiewicza na czele rządu tymczasowego na Litwie. Po upadku powstania hr. Tyszkiewicz emigruje do Paryża, gdzie zmarł w 1851 r. po 20 latach tułaczki.

Ołbrzymie dobra swisłockie zostały przez rząd rosyjski skonfiskowane. Ziemię orną zdano między włościan, a lasy z rozporządzenia ministra finansów przyłączono w 1835 do puszczy białowieskiej.

Spadkobiercy hr. Tyszkiewicza wystąpili obecnie do sądu o zwrot zagrabionych przez Moskali lasów. Powództwo to wytoczyli adw. Szyszkowski i Rymowicz w imieniu rodzeństwa Lepickich i Morawskich oraz adw. Władysław Nadratowski w imieniu hr. Bnińskiej, hr. Wodzińskiej, p. Gliuczyny i hr. Edwarda i Józefa Zółtowskich.

Wobec tego, że proces był już kilkakrotnie odraczany na wniosek pełnomocnika prokuratury generalnej, rzecznicy powództwa wystąpili wczoraj do sądu okręgowego z wnioskiem o zabezpieczenie powództwa przez nakazanie wstrzymania wyrębu lasów swisłockich.

Decyzja w tej sprawie będzie ogłoszona pojutrze.

OLACZEGO I. PADEREWSKI NIE PRZYJECHAŁ do Poznania

Czyżby się obawiał aresztowania?

Wczoraj w Poznaniu na uroczystość 70 letniej rocznicy urodzin I. Paderewskiego dano w Teatrze Wielkim premiere jego opery pt. „Manru” Liczono się z możliwością przyjazdu Mistrza na premierowe przedstawienie Jednakże Paderewski nie przyjechał.

W Poznaniu rozeszły się pogłoski, że postąpił tak w obawie aresztowania. Rzekomo

istniał projekt osadzenia Paderewskiego w Brześciu, pod zarzutem dokonania przez niego kradzieży pieniędzy państwowych i sfałszowania weksli na sumę 50 zł. na okresie gdy Paderewski był premierem.

Sądźmy, że to tylko plotki. A jednak wszystko jest obecnie w Polsce możliwe.

Nadzieja Niemców

z powodu aresztowania Korfantego

Korfanty w więzieniu pozna dobrodziejstwo polskiej kultury

Przychylny dla sanacji poznański „Kurier Nowy” pisze:

Wszystkie dzienniki berlińskie na pierwszej stronie donoszą o aresztowaniu posła na Sejm śląski, Wojciecha Korfantego, i rozwiązaniu Sejmu śląskiego. W formie najbardziej zjadliwej przypomina nacjonalistyczna „Lokalanzeiger” Korfantemu jego okres po-

wania do Reichstagu i Landtagu, jego rolę w oderwaniu Górnego Śląska od Niemiec, i z wielką, złośliwą radością i satysfakcją stwierdza, że obecnie Korfanty na własnej osobie może doświadczyć dobrodziejstwa kultury polskiej, jakie posiada rzekomo zapłuskwiona baszta w zamku w Brześciu nad Bugiem.

Strasna katastrofa automobilowa

4 osoby zginęły

Zagłębie Dąbrowskie poruszone zostało wczoraj wiadomością o strasnej katastrofie koło kopalni „Juljusz”. Szosa od Masek jedni samochód proboszcza z Zagórza ks. dziekana Zamojskiego. Prócz ks. Zamojskiego znajdowali się w aucie kuzynka jego Eleonora Plutecka, ks. wikary Jan Strzelecki oraz szofer Leon Bombel.

Gdy samochód znalazł się na przejeździe nadjechał pociąg towarowy z kopalni „Kawęka”. — Auto wpadło pod wagon, przy czem druga para koł tego wagonu przejechała przez samochód tak, iż znalazł się on między dwoma osiami i był wleczony jeszcze o-

koło 20 metrów.

Z pod pociągu wydobyto zmasakrowane straszliwie zwłoki szofera, Pluteckiej i księdza Strzeleckiego. Ks. Zamojski po upływie 15 minut w okropnych męczarniach równie zakończył życie.

Z katastrofy wyszedł cało jedynie mały piesek ks. Zamojskiego. Zwłoki tragicznie zmarłych przewieziono do kostnicy w Katowicach.

AKTUALJA

Ej, ty zamkniętem autem (Z Malczewskiego).

Ej ty zamkniętem autem gdzie pedziesz darmie?

Czy rozkaz wieziesz tajny, co poruszysz? Lub może do swej lubej co czeka wiod? Dostawsy urlop, autem lecisz niecierpliw? Bo i czapkę nasunął i was targasz stodo. A długi tuman kurzu wleczę się na drodze. Gdy smukłe auto długą wyciągnąwszy? Porze szumiący wicher, co o szyby bije. Umykajże żandarmie z twym wozem skry-

cym, Abyś stanął o świecie nad Bugiem szumiącym. Bo popatrz, za tym wozem, drugi się już

się, Za nim trzeci... dziesiący... wszystkie na

lesie. Minęły auta bezdnę i głębokie jary Wjechały w step błotnisty, pustynny i szary. Kędy Bug po przez pola srebrne szarły I gnuśną toń Muchawca do swych wód

muje. Ruszaj, ruszaj żandarnie—pośpiech nakazany. W starej, wyniosłej twierdzy niemale

ny: Pułkownik, co był właśnie niedawno w

szawie, Z majstrami mówił długo, i bardzo łaskawie. I wnet ruch powstał wielki, wymysły i krzątanie ogromne koło baszty starej. Ci okna wapnem białą, tamci przyczepili. Owi kraty wzmacniają i kłódki donoszą. Pułkownik ich podnieca i podwyżka gazy. Zapal budzi... A uśmiech mu igra na twarzy. I w oczach mu migota szybka, dzika radość. Jak kiedy długim chęciom już się staje

dość. Przez cały dzionek w twierdzy szgielk i

trwały. Przez bramę ciągle nowe auta zajeżdżają. Ciągłe nowi żandarnie ze swojej eskorty. Powinno, salutując, składali raporty.

H. S. Hertel

**Popierajcie
wyroby krajowe!**

ROZMAITOŚCI ZE ŚWIATA

W oparach mordu i pożogi Obraz gigantycznej wojny przyszłości

Krwawe opary wojny światowej nie rozszły się w ciągu długich dwunastu lat: niezycielski ludzki geniusz wynalazczy, wspieranej organizacyjnej myśli potęgą, w doskonale wyposażonych specjalnych laboratorjach kondensacji widme resztki w niewidzialne nowe mordercze możliwości które od czasu do czasu tylko migają złowrogo przed ciemnymi obrazami przerażonego świata w suchych liczbach i zestawieniach.

J. Jones sprawozdawca wojenny rządu Stanów Zjednoczonych z roku 1918-go, zadał sobie niedawno trud zbadania, czem byłaby wojna najbliższa w porównaniu z ostatnią. Dzięki swym wpływom mógł on zebrać materiał faktyczny, znakomicie ułatwiający mu uogólnienie całokształtu jej grozy w zmienionej skali udoskonalen wojennych, osiągniętych od chwili zawarcia pokoju.

Jones zwiedził nasamprzód twierdzę Sandy Hook, ważny punkt nad Atlantykiem, i stwierdził, co następuje:

Olbrzymie działo 30-centymetrowe, na podstawach cementowych, grubości 10 metrów z których każde kosztuje 120.000 dolarów, uważane są już za staromodne i traktowane z lekką pogardą: wprowadzone obecnie zostały niosą na odległość 40 kilometrów, przy celowaniu z nich również można w niebo strzelać pionowo. Przy takiej dalekonosności pocisk może trafić w cel, znajdujący się 127 metrów poniżej widnokręgu jakby z obliczenia krzywizny kuli ziemskiej. Celem tym jest okręt nieprzyjacielski który trzeba zniszczyć, a który w krzywiznie ziemi szuka dla siebie osłony. Dlatego też w cementowej głębi fortecy znajduje się pomieszczenie, mające połączenie telefoniczne i radiowe, gdzie przez fachowców-oficerów dokonywane są ściśle operacje matematyczne, rozkładane w ściśle rozkazów obsłudze artylerji jak w poszczególnym wypadku ustawić i celować olbrzymie strzelnicze.

Jones dostał się potem do ministerstwa wojny i od generał-majora Williamsa, szefa departamentu materiałów wojskowych uzyskał odpowiednie, rozległejsze informacje: Działa posiadane mają szerokość luf od 40 cm. Załadunki pocisków są albo tak czułe, że wybuch następuje albo przy najlżejszym bodźcu, albo przy balon wojskowy, wypełniony potrochem, albo tak odporne, że eksplodują do-

piero po przebiciu płyty pancernej. Właściwości te dostosowane zostały — oczywiście — do ewentualnych potrzeb. Proch będący w użyciu, nie podlega działaniu wilgoci. Bomby o różnej wadze, dochodzącej do 2 tonn preparowane są w ten sposób, że wybuchają nie dając ognia u wylotu lufy, eksplodują przy zetknięciu się bądź z wodą bądź z ziemią, bądź z budynkiem lub okrętem, zależnie od miejsca i momentu. Środki chemiczne — gazy — których w ostatniej wojnie nie odważyła się zastosować w pełni żadna ze stron wojujących w obawie przed rewanzem przeciwnika, gromadzone są w coraz większej i bardziej urozmaiconej ilości, począwszy od gazów, wywołujących kichanie, śmiech, płacz a skończywszy na straszliwych gazach, które powodują śmierć w najśroźszych mękach. Wobec udoskonalenia chemiczne byłyby niczem bez należytych udoskonalen mechanicznych. Pod tym względem inwencja wojenna idzie w dwóch kierunkach: tanki i aeroplany — o teren jej zdobyczy. Tank nowoczesny, dzięki swej szybkości i wytrzymałości wykonywa pracę 80 tanków z ostatniej wojny. Strzelanie z tanka przed kilkunastu laty było bardzo

Humor.

NAUKA

Matelonen, co to jest plajta?

Plajta, mój Moryc, to jest jak włożysz pieniądze do kieszeni w spodniach i dasz sobie zafantować kamizelkę.

NIEŚMIAŁY ADORATOR

„Czy pani również sądzi, panno Kaziu, że matka pani zgodziłaby się zostać moją teściową?“

NIEPOROZUMIENIE

Syn: Biedne zwierzę — ileż ono musiało wycierpieć, abyś tylko mogła otrzymać to futro!

Matka: Hultaju jakiś, zabraniam ci w ten sposób mówić o swoim ojcu!

trudne, celowanie prawie nie możliwe naskutek chwiania się broni w ciągłych podrygach maszyny, toczącej się po przez wielkie przeszkody; trudność tę usunięto obecnie, zawieszając narzędzie strzelnicze na sprężynach, Mógł więc powstać plan wyprowadzenia w przyszłej wojnie tysięcy tanków, z dwoma żołnierzami i karabinami maszynowymi w każdym z nich, które byłyby lotnymi placówkami zbrojnymi. Tanki te będą również zakładać druty telefoniczne tak, jak okręty kable.

Oprócz tanków przygotowuje się w znacznej liczbie opancerzone wozy transportowe, w których żołnierze dostawiani będą do samego frontu. Walka w okopach w tych warunkach przejdzie naturalnie do zapomnianej historii wobec floty napowietrznej z góry i nacierających tanków z przodu żadna dyscyplina militarna nie utrzymałaby żołnierzy w rowach strzeleckich. Każdy jednak wynalazek, zmierzający do zniszczenia przeciwnika, musi być uzupełniony wynalazkiem, który paraliżuje jego siły na wypadek, gdyby i przeciwnik (a tak wszak zawsze bywa) zastosował go u siebie. Doskonalenie tanków pociągnęło za sobą konieczność unieszkodliwienia tych stworów. Wynaleziono tedy bomby, które szarpną płaszczynę ziemi tak, iż najszybszy i najwytrzymalszy tank powstrzymany zostanie w swym zwycięskim pędzie. Najmniejsza z tych bomb wyrывa 60 ton ziemi, ryjąc dół o 2 metrach głębokości, 7 metrów średnicy. A są i takie, które wyrывają 4.000 ton ziemi. Większy jeszcze wysiłek wynalazcy poświęca się unieszkodliwieniu ataków floty napowietrznej, która już w ostatniej wojnie odegrała tak wybitną rolę, w przyszłej wojnie zaś odegra — bez wątpienia — nieobliczalnie wybitniejszą. Ostrzeliwanie aeroplanów wojennych staje się też coraz pewniejsze: baterje z 4 dział, ustawionych elektrycznie przeciwko samolotowi nieprzyjacielskiemu wyrzucają w ciągu jednej minuty 72 pociski eksplodujące, zasypując niemi przestrzeń, w której on się porusza, przytem tak wysoko, jak i koło niego jest w stanie. W nocy za pomocą włączonych automatycznie świateł, można ostrzeliwać aparat nie gorzej niż w biały dzień.

Zapoznając się choćby pobieżnie z wynikami badań Jonesa, widzimy, że w gigantycznym obrazie przyszłej wojny główne linje zmagają zaczepnych i obronnych zarysów wujają się już dziś aż nazbyt realnie.

EDGAR WALLACE.

50

Krag śmierci

Posłusznie skreślił te wyrazy i podpisał list włożył go wraz z kopertą w więzienną kopertę.

— A teraz adres! — poleciła. — W górę rogu proszę napisać... Wysłała Jack Be... pod tem zaś... Fotografja... Pilne.

Wziąwszy list, ruszyła ku drzwiom. — Zobaczymy się jutro, — powiedziała. — O ile pan będzie żył.

Omali się nie roześmiała na te słowa, gdyż wyraz cierpienia w jej rysach i drżenie przeszkodziło mu w tem.

XXXVIII

Talja w więzieniu.

Mineło siedem dni od nadzwyczajnego posiedzenia gabinetu, a rząd ani myślał spełnić żądanie Czerwonego Kręgu. Przeciwnie, w sposób zgola nie dwuznaczny podkreślono

że mowy niema o jakichś tego rodzaju petrakcjach.

Tegoż dnia popołudniu spodziewają się Mr. Rafael Willings upragnionego gościa. Dom jego w Onslow Gardens był istotnie jedną z osobliwości kraju, a kolekcja starożytnych zbroi, broni, szlifowanych misternie kamieni, oraz miedziorytów była wprost niezrównana.

Tego dnia jednak nie myślał o tem wcale, a mimo, że otrzymał anonimowe ostrzeżenie z zawiadomieniem, że Talja Drummond jest niebezpieczną złodziejką, nie czuł zgola strachu, ale raczej tem większy pociąg.

Niechby mu wzięła pierwszy lepszy miecz wschodni, drogocenny kamień, czy drzeworyt, byle się tylko okazała łaskawą i uległą.

Talję wpuścił służący o cudzoziemskim wyglądzie i przypomniała sobie zaraz, że minister ma w domu wyłącznie włoską służbę.

Rozglądnęła się bacznie po pokoju, gdzie ją wprowadzono. Po obu stronach były okna otwarte, co ją zdziwiło potrosze. Spo-

dziewała się także zastać stolik zastawiony do miłego tête à tête. Ale nie było go tu. Na ścianach widniały przepyszne okazy broni co jej zaraz wpadło w oko.

Willings zjawił się za chwilę i powitał ją z wielką serdecznością.

— Jedźmy, pijmy i weselmy się, gdyż jutro, lub dziś jeszcze umrzeć możemy! — powiedział patetycznie. — Czy słyszała pani nowinę?

Potrząsnęła głową.

— Czerwony Krag mnie sobie wybrał właśnie na najbliższą ofiarę. Z dzienników wie pani zapewne coś o tej miłej bandzie morderców! — zaśmiał się. — Dano mi pierwszeństwo przed innymi kolegami — pour couragez les autres...

Zdążyła się, że w tych warunkach może być tak wesoło.

— Tragedja ma nastąpić w domu w ciągu dzisiejszego właśnie popołudnia... I o też prosilibym bardzo...

Zapukano, wszedł służący i coś powiedział po włosku.

Śmierć amerykańskiego wroga kobiet

2 miliony dolarów na walkę z kobietami i ich pogwałcenie

Ostatnio zmarł w Ameryce jeden z najbardziej zawziętych wrogów kobiet, adwokat T. M. Zing. Jak piszą pisma amerykańskie, nie jest wykluczone, że ta nienawiść nieboszczyka do płci pięknej powstała dlatego, że był on siedmiokrotnie żonaty. Zing 6 razy musiał przeprowadzać sprawy rozwodowe i za każdym razem uzyskanie swobody kosztowało go bardzo drogo. Mimo tych jednak gorzkich doświadczeń, umarł on jako człowiek żonaty, pozostawiając po swej śmierci żonę i trzy córki.

Wrogie usposobienie tego antifeministy znalazło jaskrawe odbicie w pozostawionym testamencie. Przekazuje on w nim swej ostatniej żonie jednego dolara i aby uniemożliwić zwalenie testamentu, wyznacza jej oprócz tego miesięczną rentę, lecz tak skromną, że za ledwie z niej wyżyć będzie mogła.

Córkom swym zapisuje również nie wielką tylko rentę, wyjaśniając, iż umyślnie nie pozostawia im posagu, gdyż ułatwiłoby im to zamążpójście, a tem samem umieszczenie trzech mężczyzn.

Cały swój majątek stanowiący około dwóch milionów dolarów przeznaczył Zing na cele społeczne i filantropijne. Wielka jakaś suma poświęcona ma być na wybudowanie biblioteki, na frontonie której umieszczony będzie napis: „Kobietom wstęp wzbroniony”.

W bibliotece tej znajdą miejsce wyłącznie książki męskiego pióra. Wykluczone są z niej wszystkie czasopisma poświęcone kobietom i jej sprawom. Specjalna uwaga ma być poświęcona książkom o wyraźnie wrogiej kobietom treści, a w głównej sali mają być postawiane popiersia autorów tych właśnie dzieł. Na honorowym miejscu zainstalowany będzie wspaniały pomnik Schopenhauera, ulu bionego autora Zinga. W sali tej również znajdzie się i popiersie samego fundatora z następującym napisem:

„Zing, wróg kobiet”.

Obrazy ozdabiające główną czytelną biblioteki muszą w swej treści zawierać również wyraźną mizogenną tendencję.

Duże legaty otrzymały także rozmaite stowarzyszenia, których celem jest zwalczanie równouprawnienia kobiet. W tym samym celu istnieje zapis, z którego odsetki przeznaczone są na cele wyborcze dla podtrzymania kan-

REKLAMA TO POTĘGA

Rafael skinął głową.

— Auto czeka, — powiedział — może mi pani uczyni zaszczyt wypicia herbaty w mojej wili wiejskiej. Będziemy w pół godziny na miejscu.

Takiego zwrotu nie oczekiwała wcale.

— Gdzież jest ta wila pańska?

Objął, że na przestrzeni pomiędzy Barnet a Matfielden i rozwiódł się nad piękną scją okolic Hartfordshiru.

— Wolabym tutaj wypić herbatę! — powiedziała.

— Proszę wierzyć, że ja także — oświadczył. — Onslaw Garden jest rajem, zwłaszcza z tak uroczystym jak pani gościem, ale była tu niedawno policja i przekreślono ten mój plan. Powiedziałem, że oczekuję przyjaciela na herbatę. I adzili mi obrać miejsce bardziej publiczne, ale w końcu zgodzili się bami jechać na wieś. Mis Taljo, nie zechce pani chyba popuścić tak miłego popołudnia. Bardzo by mi była przykra odmowa. Wysłałem już dwu służących dla poczynienia przygotowań i mam nadzieję pokazać pani domek

dydatury posłów wrogich emancypacji kobiet. Otwarcie tego niezwykłego testamentu wywołało w Nowym Jorku nielada sensację. Omawiany był żywo i ten punkt testamentu,

w którym zmarły wyznacza nagrodę po 100 dolarów dla dwóch literatów, którzy napiszą dwa najlepsze antifeministyczne romansy.

Dziewczyna w czarnej masce

Niezwykła tragedia miłości i zbrodni

Proces który niedawno odbył się w Berlinie, budząc ogromne zainteresowanie, odmalał straszną tragedję pięknej dziewczyny.

Ingeborga Gertruda Helmer, córka boga tego fabrykanta w Regensburgu, skłoniła swego ojca usilnymi prośbami, aby przesiedlił się do Berlina. Piękna dziewczyna, łaknąca życia, tęskniła do ruchu wielkomiejskiego, do wszystkich przyjemności i rozrywek, które mieści w sobie wielkie miasto. A może także jeszcze jednego pragnęła Ingeborga: znaleźć wymarzonego kochanka, którego napróżno dotąd szukała. I rzeczywiście poznała w Berlinie człowieka, którego pokochała bez pamięci, lecz niestety był nim tancerz zawodowy zajęty w pewnym barze nocnym. Od pierwszej chwili, gdy go ujrzała zrozumiała Ingeborga, że ten człowiek jest jej przeznaczeniem. W tajemnicy przed rodzicami zaczęła

się z tancerzem widywać, a wreszcie została jego kochanką. Tancerz ustawicznie domagał się pieniędzy, a wówczas stała się rzecz strasna: Ingeborga dopuściła się mianowicie szustwa... Na studenckim balu maskowym sprzedała kilkadziesiąt fałszywych losów... Oszustwo wykryło się, a biedna dziewczyna powiodła do więzienia.

Przed sądem przedstawiła ona tragiczne dzieje swej namiętności. Skazano ją na miesiąc więzienia. W czasie rozprawy zapisał ją prokurator:

— Kochanek pani był wielokrotnie już rany, o czem pani nie wiedziała... Gdyby jednak pani było wiadome, czy utrzymywałby pani z nim stosunki?

— Tak! odpowiedziała nieszczęśliwa dziewczyna — Kocham go!...

—oO:—oO—

Samolotom wstęp wzbroniony

Dziki zwierzęta boją się motoru

Przed paroma miesiącami wytwórnie kinematograficzne Niemiec zwróciły się do władz z prośbą, by zabroniono samolotom unosić się nad gmachami, w których odbywają się zdjęcia do filmów dźwiękowych. Huk motoru psuł bowiem, niekiedy całą robotę.

Obecnie, z tą samą prośbą zwrócili się do władz niemieckich dyrektorowie ogrodów zoologicznych. Okazało się, że dzikie zwierzęta

na dźwięk motoru ogarnia panika.

Zaczynają się rzucać w klatkach, a wreszcie w ostatnio w berlińskim ogrodzie zoologicznym zaszedł fakt pogryzienia przez lwy dzikiego zorecy, który w momencie przelotu aeroplanu nad ogrodem, rozdawał bestjom pożywienie.

— tak widać, zwierzęta wymownie protestują przeciwko nowej rodzinie ptaków, o których w „księgach dżungli” niema ani słowa.

najpiękniejszy w promieniu stu mil od Londynu.

Zgodziła się, mówiąc:

— Dobrze! — gdy zaś wyszedł, obejrzała z zachwytem broń rozwieszoną po ścianach.

Wróciwszy ubrany w płaszcz, zastał ją przed zbiorą najprzedziwniejszych mieczów i sztyletów wschodnich.

— Rrawda, że piękne? — powiedział — Szkoda tylko, iż nie mogę pani opowiedzieć dziś ich historii... Któż to zabrał sztylet asyryjski? — zdziwił się nagle.

Istotnie, na ścianie widniało puste miejsce, a mała etykieta zwracała uwagę na stratę.

— Zauważyłam już sama, że tu czegoś brak! — rzekła.

Mr. Millings zmarszczył brwi.

— Może go wziął do wyczyszczenia któryś ze służących? — powiedział. — Chociaż poleciłem wyraźnie czynić to tylko w mojej obecności. Zbadam to po powrocie! — dodał po chwili wahania i zaprowadził ją do wozu.

Strata nie przestawała go niepokoić, znaczna część rozradowania znikła.

— Pojąć nie mogę! — powiedział, jechali przez Barnet. — Wiem napewno, sztylet tam był wczoraj jeszcze. Pokazyłem go Sir Tomaszowi Summers, którego dzo interesują tego rodzaju wyroby ze sztyletów. Nikt ze służby tknąłby go nie śmiało.

— Był może ktoś obecny w pokoju? — spytała.

Potrząsnął głową.

— Tylko urzędnik z przyzwykłym pokojem a on go nie zabrał napewno. Tkwiał w tem, a on go drobna tajemnica. Ale odłożymy ją na tem.

Przez resztę drogi był uprzejmy, grzeczny, a nawet wesoły niemal, nie objawiając uczuć innych niż te, jakie wzbudzić może czcziwa dziewczyna w dobrze wychowanym mężczyźnie.

—:000:—

KRONIKA

KALENDARZYK

Środa 1 października — Jasnica z Dukli

TEATRY

Teatr Miejski: Krakowacy i Górale
Teatr Kameralny: — Tempo ponad sto
Teatr Popularny: — Płomienna noc Antonji Helenów: — Koncert popularny orkiestry symfonicznej
Bajka „Z Franciszkańskiej na Kopernika
Chochlik: — Odwrotna strona medalu
Cyrk (ul. Piotrkowska 180): — Wielki program atrakcji cyrkowych

WIDOWISKA KINEMATOGRAFICZNE

Apollo: — Gra o mężczyznę
Casino: — Biała Taliz
Corso: — Tajemnica chińskiej dzielnicy (3 serja)
Capitol: — Skrzydlata flota
Czarne Oko: — Wstydz się, Eleonoro!
Czary: — 1. Tom Tyler zwycięża. 2. Uroda życia
Ludowy: — Dziewczęce lzy
Grand-Kino: — Lokomotywa 2339
Luna: — Halka
Oświetlowy — Z dnia na dzień dla dorosł. —
 Córka wodza dla młodzieży
Mimoz: — Cztery pióra
Mewa: — Markiz D'eon — Rycerz, Madame D'amour mm mm mwwn
Odeon: — 1. Targowisko zmysłów. 2. Pan wachmistrz na urlopie
Palace: — Ci, którzy się sprzedają
Raj: — 1. Ponad śnieg 2. Niebezpieczny szlak
Rosars: — Grzeszna miłość
Sensid: — Walc miłości
Sachata: — Czerwona szabla

—o—

Wiadomości bieżące

Konsekracja J. E. Ks. Bpa.

Ordynariusza Sandomierskiego

W niedzielę dn. 5 października o godz. 10 rano, odbędzie się w katedrze św. Stanisława Kostki, konsekracja J. E. Ks. Biskupa Nominata W. Jasińskiego. Konsekratorami będą J. Em. Ks. Kardynał A. Kakowski, Metropolita Warszawski, J. E. Ks. Bp. Dr. W. Tymentowski, Ordynariusz Diecezji Łódzkiej i J. E. Ks. Bp. M. Fulman, Ordynariusz Diecezji Lubelskiej.

Dzieci upośledzone umysłowo

Zdarza się, że w zakładach wychowawczych i opiekuńczych, obok normalnych, znajdują się dzieci upośledzone pod względem fizycznym i umysłowym. Wywołuje to skutek szkodliwy dla dzieci normalnych. Obecnie nastąpi selekcja dzieci w myśl okólnika ministerstwa opieki społecznej, zalecającego bezwzględne oddzielenie dzieci upośledzonych od normalnych.

Kronika policyjna

Samobójstwo nieznanego mężczyzny

W dniu wczorajszym w godzinach porannych w bramie domu przy ulicy Brzezińskiej 10 znaleziono nieprzytomnego mężczyznę lat około 30. Zawezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz stwierdził otrucie alkoholem. Po udzieleniu nieprzytomnemu pierwszej pomocy, odwieziony na łóżek do szpitala. Wzrostka nieznanego mężczyzny nie udało się ustalić i nie wiadomo, kim on osobą

Skarga min. Treviranusa przeciw Łódzkiemu Zw. Inwalidów

Jednak zostanie wniesiona do polskiego sądu

Inicjatywa Związku inwalidów wojennych w Łodzi w sprawie zbudowania łodzi podwodnej „Odpowiedź Treviranusowi”, która znalazła tak silne poparcie w całym kraju, nie pozostała również bez echa po tamtej stronie granicy.

Jak już donosiliśmy, minister Treviranus postanowił wystąpić przeciw inwalidom łódzkim ze skargą sądową o nadużycie jego nazwiska.

Całą sprawę uważano początkowo za żart, obecnie jednak okazuje się, że Treviranus „groźbę” swą wziął na serio.

Kurjer Czerwony dowiadywa się, że za pośrednictwem konsularnego przedstawicielstwa Rzeszy, niemiecki minister zwrócił się do jednego z adwokatów łódzkich o przeprowadzenie procesu przeciw inwalidom łódzkim.

O co Treviranus wystąpi do sądu, czy o naruszenie prawa autorskiego, czy obrażę czci, narazie jeszcze niewiadomo. Inwalidzi oczywiście z największym zacięciem i niecierpliwością oczekują na pozew sądowy

Proces ten niewątpliwie będzie miał ten skutek, że składki na „Odpowiedź Treviranusowi” popłyną szybko i obficie.

Ostrożnie z grzybami

Zatrucie 4 osób w Łodzi

Wczoraj wieczorem Michał Jędrzyak, robotnik zamieszkały przy ul. Kwiatkowskiego 13 z okazji swych imienin zaprosił do siebie licznych znajomych. Raczili się oni wódką do późnej nocy.

Około godz. 2 gościnny gospodarz osobicie podał na stół grzybki.

— To jest moja największa niespodzianka — rzekł — mówiono mi, że te grzybki są nadzwyczajne.

Goście rzucili się na nową potrawę.

Po spożyciu większej ilości grzybów, wszyscy jednak poczęli odczuwać gwałtowne dolegliwości żołądkowe.

Gdy stan uczestników libacji z każdą

chwilą zaczął się coraz bardziej pogarszać, właściciel mieszkania, który stosunkowo czuł się jeszcze najlepiej, pobiegł czempredżej do dozorego domu, prosząc go, by natychmiast sprowadził pogotowie.

Po kilkunastu minutach w mieszkaniu przy ul. Kwiatkowskiego zjawiał się lekarz. Stwierdził on, iż stan czterech z pośród gości a mianowicie małżonków Anny i Ignacego Pawlaków (Kwiatkowskiego 12), Adama Góreckiego i Stanisława Jędrzyaka, syna solenizanta, jest bardzo ciężki.

Udzielił on im pomocy.

Dotychczas nie stwierdzono, gdzie zostały zakupione trujące grzyby.

Autobusy w Łodzi

Mogą się zatrzymywać jedynie w 2 punktach

W dniu wczorajszym ukazało się zarządzenie starosty grodzkiego Dychdalewicza w sprawie postoi autobusów na terenie miasta Łodzi.

W myśl zarządzenia tego postój autobusów, utrzymujących komunikację autobusową może się odbywać na terenie m. Łodzi tylko na następujących posesjach: przy ulicy Łagiewnickiej 49 oraz Wólcząńskiej 232/34. Autobusy wjeżdżające do miasta od strony szosy Zgierskiej, Brzezińskiej, Aleksandrowskiej i Konstanyńskiej — winny kierować się na

postój przy ulicy Łagiewnickiej 49, zaś autobusy wjeżdżające do miasta od strony szosy Pabjanickiej, Rzgowskiej, Dąbrowskiej i Rokiścińskiej winny kierować się na postój przy ulicy Wólcząńskiej 232/34.

Wszelkie zatrzymywanie się autobusów oraz zabieranie wzgl. wysadzanie pasażerów na ulicach w obrębie miasta jest wzbronione. Winni przekroczenia niniejszego zarządzenia będą karani w myśl przepisów porządkowych na drogach publicznych. Zarządzenie powyższe wchodzi w życie z dniem dzisiejszym

Pocałunek lub śmierć

Usiłował zabić przygodną znajomą

Pogotowie ratunkowe wezwane zostało na ulicę Piotrkowską 25, gdzie w bramie dostała ataku nerwowego 27 letnia Marja Kozakiewiczówna, zamieszkała przy ul. Pomorskiej 6. Po udzieleniu pomocy, lekarz pogotowia przewiózł ją do domu.

Jak się okazało, Kozakiewiczówna weszła do bramy wspomnianej posesji w towarzystwie jakiegoś przygodnego znajomego, którego zapoznała na zabawie.

Kozakiewiczówna zwabiona została do wspomnianej bramy przez swego znajomego, który miał rzekomo pokazać jej jakieś fotogra-

fje. Nagle niezajomy rzucił się na nią usiłując ją pocałować. W chwili, gdy został przez nią spoliczkowany, osobnik ów wydobyl z pod palta bagnet, usiłując nim przebić Kozakiewiczównę. Na widok wzniesionego do ciosu bagnetu, kobieta dostała silnego ataku nerwowego, wobec czego spłoszony krzykami jej „adorator” wybiegł na ulicę i zmieszal się z przechodniemi. Powiadomiona o powyższym policja wszczęła poszukiwania za „gentlemanem”. (p)

—1000—

W sprawie szerzenia

ogłoszenia kcmorników

Zgon nieznanym u akuszerki

W dniu wczorajszym w godzinach popołudniowych władze śledcze otrzymały wiadomość o nagłym zgonie jakiejś kobiety, w mieście Wójtkiewiczowej Stanisławy akuszerki, zamieszkałej przy ulicy Wólczańskiej 135. Przyczyny zgonu oraz nazwiska zmarłej nie ustalono. Nieznajoma kobieta, liczy lat około 30. Policja w sprawie tej prowadzi energiczne śledztwo, celem ustalenia nazwiska nieznanym kobiety. (w)

Uczeń pod tramwajem

W dniu wczorajszym na ulicy Franciszkańskiej przejechany przez tramwaj odniósł ogólne obrażenia ciała 10-letni Władysław Wójtkiewicz uczeń, zamieszkały przy ulicy Młynarskiej. Do nieszczęśliwego ucznia zawezwano pogotowie ratunkowe, którego lekarz po udziale pierwszej pomocy przewiózł ofiarę własną nieostrożności w stanie osłabionym do domu. (w)

Dr. med.

L. Banaszekiewicz

PIOTRKOWSKA 84. Telefon 118-30

przyjmuje od 5-ej do 7-ej jako

lekąrz-specjalista

w chorobach kobiecych i położnictwie.

Teatr i sztuka

TEATR MIEJSKI

Dziś, środa, o godz. 7.30 wiecz. zakupione przedstawienie „Krakowiaków i Górali”. Jutro, w piątek i sobotę o godz. 8.30 wiecz. „Spór o sierżanta Griszę”. Ceny niższe.

TEATR KAMERALNY

Dziś, jutro i pojutrze o godz. 9 wieczorem po cenach niższych nowa komedia aktu alna Fr. Cammelrehr'a „Tempo po nad sto” z Zygmuntem Nowakowskim w gł. roli.

TEATR POPULARNY

Dziś i jutro w dalszym ciągu efektowna komedia współczesna ze śpiewami i tańcami świetnego autora węgierskiego Lengyela „Płomienna noc Antonii” urozmaicona w akcie i produkcjami rewjowo-kabaretowymi.

TEATR POPULARNY

w Sali Geyera

W czwartek, dnia 2 października, Teatr Popularny w Sali Geyera wystąpi z premierą świetnego wodewilu w 5 akt. ze śpiewami i tańcami p. t. „Polacy w Ameryce”

PRZEZ RADJO

CZWARTEK 2. 10. 1930 r.

12.10 O czym wiedzieć powinna dobra gospodyni „Cegiełki rodzinne” p. Marja Ankielwiczowa.

12.35 Muzyka z płyt gramofonowych

16.15 Muzyka z płyt gramofonowych

17.35 „Wśród książek” przegląd najnowszych wydawnictw prof. H. Mościcki

18.00 Koncert popołudniowy kameralny.

19.25 Płyty gramofonowe

19.45 Giełda rolnicza

20.15 Koncert. Transmisja z konserwatorium. W przerwie kwadrans literacki: Konopnicka: „Wojciech Zapala” nowela.

23.00 Muzyka taneczna z „Gastronomji”

**Nieście pomoc
najbiedniejszym**

ZŁODZIEJE PĄSZPORTOWI

Zaopatrują opryszków w legitymacje

O pewnego czasu władze policyjne w Łodzi zwróciły uwagę na wzmagające się stale kradzieże dowodów osobistych w Łodzi.

Wydział śledczy przy udziale lokalnych komisariatów policji, na terenie których kradzieże te były dokonywane, przystąpiły do energicznego dochodzenia, wychodząc z założenia, iż kradzione paszporty widocznie mają jakieś specjalne przeznaczenie u sprawców kradzieży, gdyż w całym wypadku szeregu kradzieży, złościny kradli jedynie dowody osobiste, pozostawiając często w kieszeni obok leżący portfel z pieniędzmi. Widocznie jakaś nowo zorganizowana szajka przestępców przystąpiła do swej występnej działalności na

terenie Łodzi.

W dniu wczorajszym w trzech kinach nieujęci sprawcy dokonali znowu kradzieży dokumentów osobistych.

W kinie „Przedwiośnie” przy ul. Zeromskiego, skradziono wszelkie dokumenty osobiste Franciszkowi Pekała, zamieszkałemu przy ulicy Przędzalnianej 64, w poczekalni kina „Corso” przy ulicy Zielonej, skradziono również dowody osobiste na szkodę Gerszoni Kahane (Andrzejów) i wreszcie w poczekalni kina „Zachęta” przy Placu Kościelnym nieznanym sprawca skradł różne dokumenty osobiste na szkodę Icka Pomeranca (Warszawa)

Czas pracy pracowników tramwajowych

Nie może być dłuższy ponad 10 i pół godz.

Ukazało się rozporządzenie ministrów: Pracy oraz Przemysłu i Handlu, normujące na nowo czas pracy w tramwajach miejskich, podmiejskich i międzymiastowych.

Ustalono normę 184 godz. w okresie czterech tygodniowym, czyli 46 godzin na tydzień przeciętnie, przy czym czas pracy poszczególnego pracownika w poszczególne dni w żadnym przypadku nie może przekraczać 10 i pół godziny na dobę.

Postanowienia umów zbiorowych zawartych przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia regulującego czas pracy pracowników ruchu tramwajów, pozostają w mocy aż do wygaśnięcia danej umowy zbiorowej.

Po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, umowy zbiorowe mogą regulować czas pracy pracowników ruchu tramwajów w sposób korzystniejszy dla pracowników niż czyni to ostatnie rozporządzenie.

PRAWO I SĄD

Zakończenie sensacyjnego procesu wojskowego

Za oszezerstwo chorążego Mańkowski skazany na degradację i 8 miesięcy więzienia

Po 4 tygodniowej przerwie, w dniu wczorajszym Sąd Wojskowy pod przewodnictwem szefa sądu pułk. Durkiego, przystąpił ponownie do dalszego rozpatrywania sprawy chorążego Antoniego Mańkowskiego, z 29 pułku Strzelców Kaniowskich w Kaliszu, oskarżonego o oszezerstwo przeciwko sędziemu śledczemu w Kaliszu mjr. Terleckiemu, w liście skierowanym do prezydenta Sądu Najwyższego, w którym Mańkowski pisał, że jakoby mjr. Terlecki prowadził stronnictwo dochodzenie przeciwko niemu i zmuszał świadków do składania fałszywych zeznań.

Jak wiadomo, w dniu 3 września Sąd Wojskowy w Łodzi powyższą sprawę oddał do dnia wczorajszego, z powodu zarządzenia konfrontacji z nowymi świadkami, celem ustalenia sprzeczności w zeznaniach świadków.

Po wysłuchaniu stron Sąd po godzinnej naradzie ogłosił wyrok, skazujący chorążego Antoniego Mańkowskiego na degradację i 8 miesięcy więzienia. Oskarżony zastrzegł sobie czas do wyrażenia zgody na skazujący wyrok. (p)

Posel-komunista, który strzelał do policji

Skazany na 8 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw

Sprawa posła Zarskiego o strzały do policji w dniu wczorajszym znalazła swój epilog w Sądzie Okręgowym w Łodzi. Na ławie oskarżonych zasiadł b. poseł komunistyczny na Sejm Tadeusz Zarski. Rozprawie przewodniczył sędzia Illinicz w asystencji sędziów Łozińskiego i Wileckiego. Fotel przedstawiciela oskarżenia publicznego zajął wiceprokurator Mandrecki, broni zaś adwokat Duracz z Warszawy.

Zarówno przed gmachem Sądu Okręgowego jak i w samym gmachu ustawione zostały silne posterunki policji dla utrzymania

porządku, Sala rozpraw wypełniona ze względu na sensację publiczną. Akt oskarżenia zarządził b. poseł Zarski, że w dniu 29 kwietnia r.b. na wiecu urządzonym przez Niemierza Kurowskiego dając doń dwa strzały rewolweru podczas pełnienia przez tego obowiązków służbowych, w wyniku rozpraw b. poseł T. Zarski został skazany na karę 8 lat ciężkiego więzienia z pozbawieniem praw. (p)

**DLACZEGO KOMORNICY PRZY
OGŁOSZENIACH biega FOREKAWICZ**

Na ziemiach Polski

„DZIEŃ DOBROCI DLA ZWIERZĄT”

Dzień 5 października br. tj. niedziele, przypadająca nazajutrz po dniu św. Franciszka z Asyżu, Polska Liga Przyjaciół Zwierząt postanowiła wykorzystać na propagandę tej idei, aby w ten sposób godnie uczcić pamięć promiennej postaci tego świętego — państwa wszystkich tow. ochrony zwierząt narodów chrześcijańskich.

Dni dobroci dla zwierząt, zapoczątkowane przez Polską Ligę Przyjaciół Zwierząt, organizując w Warszawie pierwszy w Polsce Dzień dobroci dla zwierząt dn. 10 listopada 1929 roku.

WAŻNE DLA STUDJUJĄC. LOTNICTWO.

Wyższą szkołę lotnictwa i konstrukcji mechanicznych w Paryżu uznały polskie władze wojsk. za uczelnę wyższą, słuchacze którzy uprawnieni są do korzystania z odroczenia służby wojskowej na podstawie art. 61 par. 2 ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

DO KŁO. ŻELAZA SPADŁO NA GŁOWĘ LUDZKĄ

Wczoraj podczas ładowania węgla w porcie w Gdyni, odłamała się nagle część żelaznego żurawia o wadze ponad 800 kg., a upadła na głowę robotnika F. Piątkowskiego, który zmarł.

ZMURNIAŁY KRYZYSEM PIENIĘŻNYM POPEŁNIŁ SAMOBÓJSTWO

Wczoraj częściej słyszy się o samobójstwach, zmurniałych obecną fatalną konjunkturą gospodarczą i nadmiernymi podatkami. Także zdarzył się taki fakt w Bydgoszczy, gdzie pozbawił się życia przez powieszenie 40-letni dór w Zablanem, St. Chmielowski, nie mogąc wybrnąć z kłopotów pieniężnych. Zrujnowany denat osierocił 10 dzieci.

Szanghaj - przedsiónek piekła

Najbardziej zdemoralizowane miasto na świecie

Szanghaj jest nie tylko największym portem na wybrzeżu azjatyckim Pacyfiku, ale też największą kolonią europejską, skoncentrowaną na terenie jednego miasta na Dalekim Wschodzie. Francuzi, Amerykanie, Anglicy, Włosi, Belgowie, Holendrzy, Rosjanie... wszystkie prawie nacje europejskie mają tu, w Szanghaju, swoje dzielnice t. zw. z angielską settlements, odgraniczone ściśle od miasta chińskiego i urządzone wręcz podług wzorów dzielnic zachodnio europejskich, nie różniące się wyglądem zewnętrznym od jakiegokolwiek dzielnicy w Paryżu, Londynie czy w Nowym Jorku. Życie płynie tu pozornie nurtem europejskim. De facto jednak pod tą powierzchnią cywilizacji rozgrywa się w dzielnicach Szanghaju codziennie dramaty upadku, zbrodni, przestępstw, nędzy, upodlenia których główną, jeśli nie wyłączną przyczyną jest opium, haszysz, kokaina, heroina i t. p. środki odurzające.

Narkotyki trujące odgrywają dominującą rolę tak w życiu jak i w handlu Szanghaju.

Na handlu czyli raczej na szmuglu opium, heroina, kokaina etc. tyją i bogacą się kapitałowie tego przemysłu, szaleni opętaniem tej śmiertelnej namiętności narkotyzowania się gubią się i doprowadzają siebie i swe rodziny do ostatniego upadku europejczy, których byt związany jest z pracą i egzystencją Szanghaju.

Cały Szanghaj usiany jest tajnymi palarniami opium, najbiedniejszy jak i bogacz może za swoje pieniądze zaspokoić głód trującego narkotyku; oprócz nędznych, niezliczonych jaskiń, gdzie zażywają rozkoszy opium biedni kulisi, istnieją luksusowe zakłady dla bogatych; w każdym małym hotelu szanghajskim może amator narkotyków otrzymać opium w dowolnej ilości. Żółty czy biały — bez różnicy. Chodzi tylko o pieniądze.

Nic też dziwnego, iż w Szanghaju w tem najbardziej może zdemoralizowanym mieście na świecie, istnieje rozpowszechnione bardzo przysłowie: „W Szanghaju możesz mieć wszystko, co istnieje na ziemi”. Oczywiście — za

dobrą monetę.

Szczególnie trującą i zjadliwą mieszaniną są tzw. „czerwone pigułki”, w skład których wchodzi opium, morfina, kokaina i strychnina. Pigułki te należą do najtańszych rodzajów narkotyków a zatem używają je najbiedniejsi z biednych — kulisi chińscy. Pigułka taka kosztuje 2 penny, czyli około 45 groszy i wystarczy na kilka godzin zupełnego oszołomienia, tępego snu.

Dla zdobycia narkotyku nie wahają się ludzie w Szanghaju przed nieczem. Znane są wypadki, iż kulisi sprzedawali swe córki i żony za garstkę „czerwonych pigulek”. Morderstwa, podpalenia, rabunki, kradzieże są na porządku dziennym w związku z handlem i użyciem narkotyków.

W dzielnicach europejskich Szanghaju grasuje ta śmiertelna choroba tak samo, jak i w chińskich. Tylko że zgubne skutki są ze względu na prestiżowych okrywane płaszczem tajemnicy.

HUMOR

OKROPNE.

— Obrzydliwie! Jutro muszę być na ślubie. Jak ja tego nienawidzę.

— Ależ w takim razie możesz przecież nie pójść!

— Łatwo ci radzić. Przecież to mój własny ślub!

DELIKATNA WYMÓWKA.

— Gospodyni! Cemu postawił pan herbatę na krześle.

— Sublokator: Jest tak słaba, że czuję, iż należy jej zaofiarować krzesło.

DLACZEGO?

— Kelner, omyliłeś się w rachunku. Jesteś osłem, mój przyjacielu!

— Przepraszam pana, ale czy dlatego jestem osłem, że mnie pan nazywa przyjacielem, czy dlatego nazywa mnie pan przyjacielem, że jestem osłem?

PLACE budowlane

różnej wielkości, dojazd tramwajem Nr. 7 i 17 przy ulicy Dąbrowskiej Kraszewskiego i nowozałożonych, na dogodnych warunkach

do sprzedania

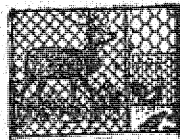
Wiadomość **Kilińskiego 96** mieszk. 10 front, parter, lub na miejscu ul. **Dąbrowska 30/32** u p. **Jana Pilla**

UCZELNIA PRAKTYCZNEJ HANDLOWOSCI

PAWEŁ KIN, KAROLA 8 III piętro

Ropoczęcie nowych kursów:

Księgowości	Stenografii
Korespondencji	Pisania na maszynie
Arytmetyki handlowej	Języków

DRUCIANE Parkany, Plecionki, Traniny. Gazy miedz do filtrów „Rabitz” do robót betonowych we wszystkich metalach wyrabia i poleca **RUDOLF JUNG** Łódź, Wólczańska Nr. 151 Telefon 128-97

Lek. Dent. **PAULINA**

Reiterowska

Ewangelicka 1 tel. 166-90 przyjmuje od 4-6

Buchalter-bilansista

dobry organizator i znawca spraw podatkowych przyjmuje prowadzenie, zakładanie i zamknięcie ksiąg handlowych. Zestawienie bilansów, likwidację przedsiębiorstw w oraz wszelkiego rodzaju kontrole

Adres: ul. **ANDRZEJA** 33 m. 10.

KURSY

Kroju, Szycia, i Robót Ręcznych

MARJI PUTOWEJ

ul. Piotrkowska 103

parter oficyna II wejście.

Niewiele tego typu mamy w Polsce szkół, a w Łodzi jest pierwszą i jedyną uczelnią dla Pań z inteligencji, gdzie pięknych artystycznych robót nauczyć się można. Nasze Panie przepłacają mnóstwo miłych drobiazgów, które same z łatwością i zadowoleniem wyrabiać potrafią.

Zapis nowych aspirantek, informacje i prospekty codziennie od 1-4 pp. Lekcje rano, po południu i wieczorem. Kurs dwuletni. Pojedyncze działy zależne od umowy i na godziny. Na mocy reskryptu Min. W. i O. P. za Nr. T. Z. 7363/27 absolwentki otrzymują świadectwa. Kierownictwo spoczywa w ręku Mistrzyni Cechu Łódzkiego, byłej uczennicy **B. HERSEGO** w Warszawie, długoletniej nauczycielki szkół średnich i powszechnych.

Dla przyjezdnych mieszkanie zapewnione.

Szkoło

okienne,

ornamentowe szklenie budowli po cenach niższej konkurencji **J. OLEJNICZAK** GŁÓWNA Nr 14 tel. 130-04

UWAGA: Szkło inspektowe w wielkim wyborze

Dworce AUTOBUSOWE

Spółka z ogr. odpowiedzialnością

w Łodzi, ul. Wólczańska 232/34, tel. 221-31.

Dworzec Południowy | Dworzec Północny

ul. Wólczańska 232-34, tel. 221-31

ul. Łagiewnicka 49, tel. 177-49

Otwarcie nastąpi DZIŚ

Dworce przyjmują na własną odpowiedzialność transporty wszelkich towarów w zakres komunikacji autobusowej wchodzące
Sprzedż biletów we wszystkich kierunkach odbywać się będzie wyłącznie w kasach dworców autobusowych
Dworce autobusowe zaopatrywać będą samochody w oliwę, benzynę, oraz smary wszelkiego rodzaju.

Dworce będą czynne przez całą dobę bez przerwy.

UWAGA: Sprzedż mieszanki benzolowo-benzynowej oraz benzyny uskutecznią na dworcach autobusowych w Łodzi wyłącznie: **UWAGA:**

„DRAGO“ Sp. Akc. Warszawa, Żórawia 3.

Ogłoszenie.

Zgodnie z art. 30 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 roku „O prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli“ (Dz. Ust. R. P. Nr. 23/1928 r. poz. 202), Magistrat m. Łodzi podaje do publicznej wiadomości, że w dniu 25 września 1930 roku przedłużony został przez Radę Miejską m. Łodzi termin wyłożenia ogólnego planu zabudowania m. Łodzi na okres dalszych czterech tygodni od dnia 1 października 1930 roku do dnia 31 października 1930 roku włącznie oraz przedłużony został termin wnoszenia zarzutów przeciw temu planowi na czasokres następujących dwóch tygodni, t. j. od dnia 1 listopada 1930 roku do dnia 15 listopada 1930 roku włącznie.

We wskazanym wyżej pierwszym okresie od dnia 1 października 1930 roku do dnia 31 października 1930 roku osoby zainteresowane mają prawo w myśl artykułu 31 rzeczonego Rozporządzenia zaznajamiać się z treścią ogólnego planu zabudowania m. Łodzi, po upływie zaś tego okresu w ciągu następujących dwóch tygodni, od dnia 1 listopada 1930 roku do dnia 15 listopada 1930 roku włącznie, mają prawo wnosić przeciw temu planowi zarzuty do Magistratu m. Łodzi.

Plany będą wyłożone w sali posiedzeń Rady Miejskiej przy ul. Pomorskiej Nr. 16 w Łodzi codziennie oprócz dni świątecznych i niedziel od godz. 10—14

Magistrat m. Łodzi.

Reklama to potęga

CENA OGŁOSZEŃ: Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr. zwyczajne 14 gr., nekrologi 30 gr., komunikaty 25 gr., Wiernik milimetry lub jego miejsce Drobnie ogłoszenia bezterminowe 10 gr. za wyraz, duże litery 50 gr. najmniejsze ogłoszenie 1 zł. szenia zamieszczone 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 5 łam. Artykuły bez oznaczenia honorarium owsia redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 7-ej po 7-ej 30 proc. drożej. Za nowe wychodzenie ogłoszeń admin. nie odpowiada. Karta nowa podwyżka obowiązuje, przedtem przyjęte ogłoszenie bez poprzedniego zaw.

Redaktor Naczelny i Wydawca Int. T. Czajewski W Łodzi ul. Czajewskiego Redaktor odp. J. Grzegorzewski

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

ZAKŁAD Tapicersko-Stolarski B-ci GABAŁOW Sienkiewicza 40 i Skład Mebli NAWROT 8 polecamy na dogodnych warunkach urządzenia pokojowe oraz pojedyncze meble również posiadamy na składzie otomany, tapczany, fotele, krzesła, stoły i t. d.

BIŻUTERIA, zegarki na raty, ceny gotówkowe. „Preciosa“ Piotrkowska 123 w podwórzu 2711

SPRZEDAM piątą część domu o 8-miu pokojach Ogrodowa Nr. 30 m. 2 przy kolei Poznańskiego zastac można w każdy dzień rano do godz. 11-ej po południu do 6-ej z wyjątkiem piątku Wł. Rassalski 1522—1

Oświadczenie.

Niniejszym oświadczam, że posiadam jednego brata, Adolfa który jest urzędnikiem jednej z instytucji bankowych. Każdego innego, kto podszywa się moim imieniem miano mego brata, ścigać będę sądownie.

Wacław Koźlarog-Morawiec

Nauka i wychow.

PUYTINOWANY nauczyciel przyspasabia do egzaminów gimnazjalnych i dla eksternów, w zakresie ośmiu klas. Kurs klasy 4 miesiące. 6-go Sierpnia 14, prawa oficyna, parter drugie wejście z podwórza 1508—1

Dr. med. **M. KOŁUDZKI** powrócił specjalista chorób wewn. ZIELONA 32, tel. 166-49 przyjmuje od 8—9, 1.30—2.30 i od 8—9 wiecz.

Dr. St. Bibergal Montuski 11 Tel. 62-22 Choroby skórne i weneryczne Przymuje od 8-10 od 5-8 w

...SZEWCY.

Najtaniej nabyć można **skóry** w każdej ilości w Spółce Szevców PIOTRKOWSKA 79 AL. KOSCIUSZKI 22 Tel. 158-88 (Specjalność: detaliczna sprzedaż zółwek i trawnych na wodę)

Dr. Feliks **SKUSIEWICZ** ANDRZEJA 11 Telefon 137-43 Choroby skórne weneryczne i moczopłciowe godz. przyjęć: 9.30—11 i 5—7.30 popo.